

คิดเป็น

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ฟังธรรมเพื่อเตือนสติ เตือนตัวเองให้เรามีสตินะ ถ้ามีสติ เห็นไหม เราเป็นภิกษุ เป็นภิกษุในเมื่อมีธรรมและวินัยเป็นที่คุ้มครอง เป็นที่คุ้มครองนะ เห็นไหม ผู้ทรงศีล ผู้จำศีล ผู้มีศีลในหัวใจ จะไปที่ไหนไปสังคมใดองอาจกล้าหาญ เห็นไหม ถ้าเราเป็นภิกษุนะมีศีล คุ้มครอง

ฉะนั้น ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เราจะมีคุณธรรมนะ มีศีลมีธรรมในหัวใจไง อัดตัดตสมบัตินี้เป็นสมบัติของเรา ถ้าเป็นสมบัติของเรา คนที่มีสมบัติ เห็นไหม คุณสิ คนที่เขา มีฐานะ เขาจะไปไหนเขาจะอยู่ด้วยความสุขสบายของเขา สุขสบายทางโลกนะ เขามีเงินทองเพื่อ แลกเปลี่ยนเป็นปัจจัยเครื่องอาศัยของเขา เขาสะดวกสบายของเขาเพราะเขามีเงินของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราเป็นภิกษุ เราเป็นพระนะ อัดตัดตสมบัตินี้แล้วเรามีสมบัติในหัวใจของเรา เห็นไหม นี่เราจะมีความสุข เราอยู่ที่ไหนจะมีความสุขมีความสงบในหัวใจของเรา สุขอื่นใด เท่ากับจิตสงบไม่มี

เรื่องของข้างนอกเรื่องของโลก เรื่องของความวุ่นวาย มันมีแต่ความวุ่นวายทั้งนั้น มันวุ่นวาย “ที่นี้คือคร้อนหนอ ที่นี้วุ่นวายหนอ” เราหลบความเดือดร้อนความวุ่นวายมาแล้ว แล้วเราจะมาคลุกคลี เราจะอยู่กับความวุ่นวายนี้ได้ยังไง โลกนี้มันวุ่นวายทั้งนั้นแหละ สิ่งที่มีความวุ่นวาย เห็นไหม เพราะมันเป็นอนิจจังไง มันวุ่นวายเพราะเป็นอนิจจัง มันไม่มีสิ่งใดคงที่ มันแปรสภาพตลอดเวลา มันเปลี่ยนแปลง

โลกนี้มีการเปลี่ยนแปลงมีการเคลื่อนไหว มันไม่มีความคงที่หรอก ถ้าไม่มีการคงที่นี้ แล้วมันจะเอาความสุขมาจากไหนล่ะ เอาความสุขมาจาก คุณติ คนทุกข์คนจนเขาปากกัดตีนถีบ ถ้าเขามีสมความปรารถนาเขาก็มีความสุขของเขา คนที่ทำมาหากินประสบความสำเร็จเขาก็มีความสุขของเขา

ความสุขของเขา ชีวิตนี้มีความสุขพลัดพรากเป็นที่สุด เวลาเขาจะตายจากชาตินี้ไปเขาก็อาลัย อารมณ์กับสมบัติของเขา อาลัยในสมบัติของเขา อาลัยในชาติตระกูลของเขา ถ้าคนที่เขามีสติปัญญา เขาก็เตรียมความพร้อมของเขา เห็นไหม “มันมีความสุขที่ไหน มันความสุขที่ไหน” แต่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา เรามาบวชเป็นพระ เราเห็นภัยในวัฏสงสาร มันต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่อย่างนั้น คนที่มีสติมีปัญญาเขาก็พยายามหาสมบัติของเขา ถ้าใครมีสมบัติมากน้อยแค่ไหน เขาได้สมบัติของเขาเป็นเครื่องอาศัยไปกับจิตดวงนั้น

เราเห็นภัยในวัฏสงสาร เราถึงได้มาบวช เห็นไหม เรามาบวชแล้วเป็นนักรบ เราจะรบกับกิเลสของเรา รบกับสิ่งที่เป็น สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายที่เป็นอนัตตาฯ ให้มันเป็นอกุปปธรรมขึ้นมา ให้เป็นสังขธรรมที่ไม่เป็นอนัตตา สิ่งที่มีมันมีอยู่จริงมันไม่เป็นอนัตตา เป็นอกุปปธรรม อฐานะที่มันจะเปลี่ยนแปลง อฐานะ!

มันเป็นไปไม่ได้ไง มันเป็นไปไม่ได้กับความเปลี่ยนแปลงอันนั้นเลย สิ่งที่มีมันมีการเปลี่ยนแปลง โลกนี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดเป็นอนิจจังสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์สิ่งนั้นเป็นอนัตตา สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา แล้วที่มันไม่เป็นอนัตตาละ ที่มันเหนืออนัตตาไง ที่มันเหนือสิ่งนั้น ถ้ามันเหนือสิ่งนั้นมันเป็นสมบัติของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่ชวนขวายเป็นสังขธรรมอันนี้จริง เห็นไหม มีอึดตัดตตสมบัติในใจ ถ้ามีอึดตัดตตสมบัติในใจ นี่มันมีคุณธรรมในใจไง ถ้ามีคุณธรรมในใจมันมีความอบอุ่น อยู่ที่ไหนก็มีความสุข อยู่ที่ไหนก็มีความสุข มันความสุขของมันนะ มันสุขเหนือโลก ถ้าสุขเหนือโลกอยู่กับใจดวงนี้

แต่ของเรา เราแสวงหาอยู่ เห็นไหม คุณติ ถ้าอากาศดีเราก็มีความสุข อากาศร้อนเราก็มีความทุกข์ หนาวเกินไป หนาวเกินไปก็อ้างว่าไม่ทำงาน ร้อนเกินไปก็อ้างว่าไม่ทำงาน ฝนตกชุกก็อ้างว่าไม่ทำงาน ไม่มีอะไรสมความปรารถนาสักอย่างหนึ่ง ก็เลยไม่ต้องภาวนาเลย อ้าว! ก็มันไม่มีสิ่งใดสมความปรารถนาสักอย่างหนึ่ง มันอ้างเล่ห์ไปเลย เห็นไหม มันจะเอาความสุขมาจากไหน

ถ้าเอาความสุขมาจากไหน เราฟังธรรม ฟังธรรมเพื่อเตือนสติ เตือนสติของเรา เรา ขวนขวายของเรา เราทำตามความเป็นจริงของเรา ถ้าความจริงของเรา จากคนที่อ่อนด้อย เวลา จิตใจอ่อนด้อย จิตใจที่ไม่มีกำลัง เห็นไหม ทำสิ่งใดไม่สมความปรารถนา ทำสิ่งใดขาดตก บกพร่องไปทั้งนั้น สิ่งที่จับที่ทำนี้ขาดตกบกพร่อง มันไม่สมคุดตลอด มันไม่มัจฉิมาปฏิบัติ มัน ไม่มีความสมคุดของธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขาดตกบกพร่องไปทั้งหมด เพราะอะไร?

เพราะเราบวชใหม่ เราบวชใหม่เราประพฤติปฏิบัติของเรา มันขาดตกบกพร่องไปเพราะ มันยังไม่มี ความชำนาญ ภิกษุผู้ใหม่ บวชใหม่ก็มีการศึกษา การศึกษานี้ พระกรรมฐานเรานะ ศึกษาตั้งแต่เป็นปะขาว เป็นปะขาวมาอยู่วัดเราก็ศึกษาข้อวัตร ศึกษาข้อวัตรแล้วนี่เราบวชเป็น พระขึ้นมาศีลเท่ากันแล้ว ศีล ๒๒๗ เท่ากันแล้ว มีความเสมอภาคแล้ว

เราจะประพฤติปฏิบัติ เราก็คู่มือที่ประพฤติปฏิบัติมาเก่า ถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมาก่อน ถ้า เขามีคุณธรรมในหัวใจของเขา เขาก็มีหลักเกณฑ์ของเขา พูดอย่างไร ทำอย่างนั้น ทำอย่างไร พูด อย่างนั้น เขามีสังขะของเขา มันน่าเชื่อถือ เห็นคนพูดอย่างทำอย่างนี้มันแปลกๆ เนาะ เอ้อ! พูดก็ อย่างหนึ่ง ทำก็อย่างหนึ่ง แล้วมันน่าเชื่อถือตรงไหน ถ้าไม่น่าเชื่อถือ อย่าเอาสิ่งนั้นเป็นตัวอย่าง เรา บวชมาแล้ว เราจะประพฤติปฏิบัติใช่ไหม ในหมู่คณะใครที่ทำแล้วเป็นสังขธรรม เป็นที่น่า เลื่อมใส เราสังเกต

ดูพระอัสสชิติ เวลาเคลื่อนไหวกวไปบิณฑบาต เห็นไหม พระสารีบุตรเขาแสวงหาครูบา อาจารย์อยู่นะ ศึกษากับสังขชัยมานี่ทุกขียากมาขนาดไหน นั่นก็ไม่ใช่ นี่ก็ไม่ใช่ ไม่ใช่ก็คือไม่ใช่ นี้ เขาแสวงหา เขาสังเกตของเขา เห็นพระอัสสชิบิณฑบาต กิริยาอย่างนี้มันสงบมาจากภายใน ความสงบจากภายในมันเคลื่อนไหวมืดสติสัมปชัญญะ ตามไปนะ ตามไปตลอด สังเกตแล้วตาม ไป ตามไปนะ ให้ท่านบิณฑบาต ฉันทัดอาหารเสร็จแล้วก็เข้าไปปรึกษากับท่าน

“ท่านบวชแต่ใครมา”

“เราบวชมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

“แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างไร?”

“โธ้อ๊ย! เราเป็นคนที่มีปัญญาน้อย”

พระอรหันต์นะนะ! พระอรหันต์ไม่มีมารยาสาไถย ไม่อวดตัว ไม่อวดคน พระอรหันต์ลองถามมาสิ ตอบได้หมด ถ้าตอบไม่ได้คือความเป็นพระอรหันต์มันไม่มี ความเป็นพระอรหันต์เกิดจากความเป็นจริงอันนั้น ถ้าเกิดจากความเป็นจริงอันนั้น คนที่ทำมาจริง เราเป็นแม่ครัว เราเป็นช่าง เราทำมาจนคล่องมือ เราทำมาจนชำนาญ เราบอกไม่ได้หรือ เราบอกได้ทั้งนั้นแหละ แต่ท่าน เห็นไหม ท่านจะยกให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรามีปัญญาน้อย เราศึกษามาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนยังงี้”

“ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ไประงับที่เหตุนั้น”

มันระงับที่เหตุ ไม่ใช่ระงับที่ทุกข์นี้ ทุกข์นี้มันมาจากสมุทัย ให้ไประงับที่เหตุ เพราะมันมีเหตุมีปัจจัยมันถึงมาทุกข์อยู่ที่นี่ เพราะมันมีเหตุมีปัจจัยเราถึงเวียนว่ายตายเกิดอยู่ที่นี่ เพราะมีเหตุมีปัจจัยเราถึงทุกข์อยู่ที่นี่

เวลาพระอัสสชิแสดงธรรม พระสารีบุตรเป็นพระโสดาบันขึ้นมาเลย เป็นพระโสดาบันเพราะท่านใช้ปัญญาของท่านไตร่ตรองตาม ท่านต้องมีกิจจัญญาณ มีสังจัญญาณ มีมรรค คือมีปัญญาพระอัสสชิพุดๆ เป็นธรรม แต่พระสารีบุตรท่านก็มีปัญญาของท่าน ปัญญาที่ไตร่ตรองในใจของท่าน เพราะอันนั้นมันถึงเป็นสังฆธรรม เพราะเป็นสังฆธรรมขึ้นมา เห็นไหม ไปบอกพระโมคคัลลานะ พระโมคคัลลานะได้ฟังขึ้นมาด้วยปัญญาของพระโมคคัลลานะก็เป็นพระโสดาบันขึ้นมาด้วยเหมือนกัน

เราวขมา เห็นไหม เราวขมา เราศึกษามา เราศึกษาจากหมู่คณะ ภาคปฏิบัติเขาศึกษากันด้วยภาคปฏิบัติ เวลาเราประพฤติปฏิบัติ องค์ใดที่ท่านมีสังขจะมีความจริง คือไม่เบียดเบียนเรา ไม่โอเวอร์ ไม่พุดเกินเลย ไม่โม้ ไอ้มันนั่นนะมันไม่มีความจริง ให้เราอยากศึกษาสิ ไม่ใช่โม้! อวดโม้อยากจะให้คนเชื่อถือ แต่ถ้าเราอยากศึกษา เราเห็นแล้วเราอยากศึกษากับท่าน ไม่ใช่ให้ท่านมาป่นหัว ไม่ให้มาป่นหัว พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร เห็นไหม เห็นพระอัสสชิ แล้วเวลาไปศึกษากับสัตบุชชนี่ สัตบุชชนี่ไม่มีสิ่งใดเป็นความจริงเลย

เราวขมาแล้ว เห็นไหม เราวขมาแล้ว เราจะศึกษา เราจะศึกษานี้เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา มีความรู้ความเห็นอย่างไร ถ้ามันเป็นความจริงเราพิสูจน์ เราครองของเรา แล้วถ้ามันไม่

แนใจ เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์มี ครูบาอาจารย์มี ว่าเป็นความจริงใหม่ เป็นความจริงใหม่ เป็นความจริงเพราะครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติมาแล้ว ใจนะมันดูแลรักษายาก ถ้าดูแลรักษา ยาก รักษาอย่างไร

ถ้ามันสติสัมปชัญญะ เอ้อ! คนคนนั้นคิดดี คิดเป็น ถ้าคนคิดเป็นนะ เห็นใหม่ คุณิ เราก็คิด เป็น เราคิดเป็นเพราะอะไร เราคิดเป็นเพราะเราเกิดเป็นมนุษย์นะ เรามีสติปัญญาใหม่ มี เรามีหน้าที่การงานใหม่ มี แล้วทำไมเราละทิ้งมา เราละทิ้งหน้าที่การงานมาทำไม เพราะเราเห็นว่า หน้าที่การงานนี้เป็นงานสาธารณณะ นี้ใครก็ทำได้

องค์กรใดก็แล้วแต่เขามีบุคลากรของเขา เขาต้องฝึกบุคลากรของเขาเพื่อความมั่นคงของ องค์กรนั้น เขาจะฝึกฝนของเขา มันจะมีตัวตายตัวแทนมาตลอด หน้าที่การงานที่เราทำอยู่มันมี คนทำได้ แล้วมีคนทำได้เร็วกว่าเราและดีกว่าเรา หรือทำได้เสมอเรา เพราะมันจะมีบุคลากรสิ่งนี้ เข้ามาตลอดเป็นงานสาธารณณะ เราก็อำมา เพราะงานสาธารณณะนี้งานประจำโลก งานประจำโลก มันต้องมีการมีงาน มีตลาด มีกิจกรรม มันถึงมีเป็นธุรกิจ มีเพื่อในการเคลื่อนไปของตลาด

นี่ไง เราอยู่กับโลกๆ เราก็อำมาแล้ว เราก็อำมาแล้ว เพราะเราทำหน้าที่การงานอย่างนั้น มา แล้วเราเห็นว่า เป็นงานสาธารณณะ เราถึงสละทิ้งมาไง เราสละทิ้งมาแล้ว เรามาบวชเป็นพระ ถ้า บวชเป็นพระขึ้นมา เห็นใหม่ เราจะชวนขวย เราชวนขวย ที่นี้เราบวชเป็นพระ พระก็มาจากคน นกยังมีรังมีรัง เห็นใหม่ พระก็มีที่อยู่อาศัย ทางโลกเขาเรียกว่าบ้าน ทางวัดเขาเรียกกุฏิเขาเรียก ร้าน ทางบ้านเวลาเขาอยู่เขาต้องเก็บรักษา เห็นใหม่ คุณิ ทางบ้านเขาๆ มีแม่บ้านมีพ่อบ้านเพื่อ ดูแลรักษาของเขา เราบวชเป็นพระเราไม่มี เรามีตัวเราคนเดียว ถ้ามีตัวคนเดียวนะ เราก็อำรักษา มีข้อวัตร ข้อวัตรก็ดูแลรักษา ที่อยู่ที่อาศัยของเรานี้ เห็นใหม่ มันเป็นของสงฆ์

เพราะเราบวชเป็นบุคคลสาธารณณะ เราบวชมาในพระพุทธศาสนา สิ่งนี้เขาถวายธรรม วินัย ถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถวายสงฆ์ๆ สงฆ์คืออะไร? สงฆ์คือพระ ๔ องค์ขึ้นไป เขาถวายสงฆ์ก็เป็นสมบัติของสงฆ์ เราเอามาใช้ เราเอามาใช้มาสอย เราต้องมีสติมีปัญญา เพื่อ อะไร เพื่อความสะอาดบริสุทธิ์ของเราไป เพื่อศีล สมาธิ ปัญญาไป

ถ้ามันมีศีล ศีลคือความปกติของใจ ศีลคือทำข้อวัตรปฏิบัตินี้ให้มันสมควร เราดูได้ว่า ใครทำจริงใครทำไม่จริง แล้วใครทำเพื่อความเป็นธรรมกับเพื่อความไม่เป็นธรรม แล้วมันเรื่อง ของเขา มันเรื่องของเขาเพราะอะไร เพราะว่า คุณิ นี้ผู้คนไม่เท่ากัน ความคิดคนไม่เหมือนกัน ใคร

ทำดีทำเลวมันเรื่องของเขา แต่เราจะเอาความดีไป คิดเป็นๆ คิดเป็นมันคิดบวกไป ถ้าคิดเป็น เห็นใหม่ คิดเป็น เราชนะ เรารู้ว่าสิ่งใดที่มันเป็นประโยชน์ สิ่งที่เป็นประโยชน์เราก็ดูแลดี เราเอาสิ่งนั้นเป็นตัวอย่าง แล้วเราจะชวนขวย เราจะทำอย่างนั้น เราจะทำคุณงามความดีของเรา

นี่คุณงามความดีทางโลกนะ คุณงามความดีทางโลกเราแสวงหา เห็นใหม่ คุณดี ฝึกขบวชใหม่ เวลาทางภาคปริยัติเขาก็ศึกษาธรรมและวินัย แต่เวลาบวชมาเป็นพระกรรมฐาน เห็นใหม่ เขาศึกษาจากข้อวัตร ศึกษาจากข้อวัตร ศึกษาจากความเป็นอยู่ ศึกษากับสติปัญญา คิดเป็น ถ้าคนคิดเป็นเขาคิดเพื่อประโยชน์ของเขา ถ้าคิดเพื่อประโยชน์ของเขา เขารักษาหัวใจของเขา

ถ้ารักษาหัวใจของเขานะ เวลามันคิดคิดฟุ้งซ่าน คิดฟุ้งซ่านนะ ยังไม่ได้คิดลบนะ คิดฟุ้งซ่านนี้มันทำให้เราเดือดร้อน คิดฟุ้งซ่านทำให้เรานั่งสมาธิไม่ได้ พอนั่งสมาธินี้หัวใจมันสั้นไปไหนมันต้องลุก มันร้อน ไปนั่งที่ไหนก็ร้อน ไปอยู่ที่ไหนก็ร้อน มันเราร้อนไปหมด ทำไมมันเราร้อนขนาดนี้ นี่มันฟุ้งซ่าน นี่คิดไม่เป็น คิดไม่เป็นคือไม่มีสติ ไม่มีสติไม่มีเครื่องอยู่ ถ้าจิตใจมันมีเครื่องอยู่มันจะร้อนยังไง มันจะเอาอะไรมาร้อน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้ แล้วเราได้ประพฤติปฏิบัติ เห็นใหม่ ศากยบุตรพุทธชินโรส เราบวชมาเป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุตรชาวศากยะ บุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “สุณาคูเม ภันเต สังโฆ” เธอจงฟังนะ ยกบุคคลคนนี้เข้ามา ยกบุคคลคนนี้เข้ามา สงฆ์ยกเข้ามาในอุตติงคตถกรรม เห็นใหม่ เราเข้ามาเป็นบุตรของชาวศากยะ เรามีสถานะ แล้วเรามีสติปัญญา เราจะรักษาหัวใจของเรา ถ้าเรารักษาหัวใจของเรา เป็นนักรบ นักรบ เห็นใหม่ ถ้ามันเริ่มมีสติ มันเริ่มยับยั้ง เห็นใหม่ คิดเป็น คิดเป็น จะคิดแต่เรื่องคิดบวก คิดคุณงามความดี คิดเรื่องของเรา คิดทันหัวใจของเรา ไม่ต้องไปทันคนอื่น

คนอื่นเราศึกษาเราดูโดยสภาวะแวดล้อม คุณดี โลก เห็นใหม่ ถ้าสภาวะแวดล้อมที่ดี มีความชุ่มชื้น มีทำสิ่งใดนะเขาประสบความสำเร็จทั้งนั้น แหล่งน้ำดี ทุกอย่างดี ปุ๋ยดี ดินดีนะ ทำไร่นาได้แต่ผลตอบแทนมหาศาลเลย แต่สภาวะแวดล้อมมันไม่ดีนะ ขาดน้ำ ขาดทุกอย่าง ไปทำสิ่งใดทำขึ้นมาแล้วไม่ได้ประโยชน์สิ่งใดเลย

นี่ก็เหมือนกัน ในหัวใจของเรา สภาวะแวดล้อมของเรา ความรู้สึกนึกคิดของเรา มันบีบคั้นหัวใจเราตลอดเวลา สิ่งที่มาบีบคั้นหัวใจเราตลอดเวลา เราจะปล่อยให้มันเป็นอย่างนั้นใช่ไหม เราจะปล่อยให้มันเหยียบย่ำหัวใจเราอยู่อย่างนี้หรือ ถ้าเราไม่ปล่อย เรามีสติปัญญา นี่คิด

เป็น คิดเป็นมันคิดบวก คิดบวกคิดเพื่อตัวตน คิดเพื่อหัวใจของเรา ไม่ได้คิดเพื่อคนอื่น มันเรื่องของเขา สภาวะแวดล้อมภายนอกมันส่วนสภาวะแวดล้อมภายนอก

เราบวชมาตั้งฉกรรรม ตั้งนะ เราบวชในหมู่สงฆ์ เราบวชเข้ามา ถ้าภิกษุบวชใหม่ เห็นใหม่ ออกธุดงค์ ออกวิเวกอยู่องค์เดียว มันก็รักษาใจของตัวนะ รักษาใจของตัว เห็นใหม่ เราฝึกมา คูติ เวลาครูบาอาจารย์ท่านอยู่กับหลวงปู่มัน “ภิกษุที่มีพรรษามากไม่ต้องขึ้นมา ภิกษุบวชใหม่ๆ ผู้ที่ยังไม่มีข้อวัตรปฏิบัติให้มันขึ้นมาฝึกหัดไว้ มันจะได้มีข้อวัตรติดหัวใจมันไป” ถ้ามันมีข้อวัตรติดหัวใจมันไป มันจะเอาตัวมันรอดได้

เวลาอยู่องค์เดียว เรามีข้อวัตรในหัวใจของเรา ถึงเวลาเราก็ทำข้อวัตรของเรา จะอยู่วิเวกอยู่ในป่าขนาดไหน เราต้องมีน้ำใช้น้ำดื่มมันต้องมีทั้งนั้น เราทำของเรา เห็นใหม่ คูติ เวลาบิณฑบาตมาแล้ว ถ้าไม่ที่ไหน มันก็ต้องมีลานหิน มันต้องมีแคร่ มีที่เรานั่งมัน มันจะไม่ทำความสะดวกเลยใช่ไหม มันจะลอยมาจากฟ้ามันจะเป็นทิพย์หมดใช่ไหม เรามีบุญมาก เข้าขึ้นมาจะมีทิพย์สมบัติลอยมาเลย บิณฑบาตมาก็นั่งฉันบนทิพย์อาสน์ทิพย์นั่นเลย มันเป็นไปได้ไหม มันเป็นไปได้ ถ้ามันเป็นไปได้ต้องมีข้อวัตรติดหัวใจมันไป ถึงอยู่คนเดียวมันก็ต้องมีการกระทำ มันก็ต้องดูแลรักษา

ถ้ามันคิดบวก คิดบวกเพราะอะไร เราทำสิ่งใดอยู่ก็แล้วแต่นะ ทำสิ่งใดอยู่ก็แล้วแต่ เห็นใหม่ เราไม่เห็น มนุษย์ไม่เห็น เทวดา อินทร์ พรหมเห็น เราทำสิ่งใดก็แล้วแต่มันมีผู้เห็นผู้ดูแล มันไม่มีความลับหรอก มันเปิดเผยตลอด คนที่เขามีคุณธรรมในหัวใจ มันไม่มีอะไรปิดลับ ความลับไม่มีในโลก ขอให้จริงเถอะ ความดีนี้มันคิดตลอดไป ที่ไหนเขาก็รับรู้ได้ เขาเห็นได้หมด เทวดา อินทร์ พรหมเขาเห็นของเขา เขาดูแลของเขา เขาเชิดชูของเขา

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเวลาจิตมันสงบ เขาอยากได้จิตอย่างนี้ เวลาหลวงปู่มันท่านอยู่ในป่าในเขา เทวดามาฟังเทศน์ ทำไมเขาไม่ฟังเทศน์พระเป็นแสน ในเมืองไทยพระก็แสน เทวดาไม่สนใจใครเลย ทำไมเทวดาสนใจแต่หลวงปู่มัน สนใจหลวงปู่เสาร์ สนใจครูบาอาจารย์ ท่านไปฟังเทศน์ ฟังเทศน์อะไร เพราะท่านมีคุณธรรมในหัวใจใจ เพราะท่านคิดเป็นไง ท่านคิดเป็นท่านก็พูดเป็นไง ไอ้เราคิดเป็นพูดไม่เป็น คิดเป็นคิดแล้วคิดว่ามันเป็นความดี ไปสืบค้น ไปจดจำมาคิดว่าสิ่งนั้นจะเป็นสมบัติของเรา นี่มันทุจริตแล้ว เวลาฟังธรรม ฟังธรรม เห็นใหม่ เวลาฟังธรรม สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่เคยได้ยินได้ฟังแต่มันยังไม่เข้าใจ เห็นใหม่ แก่ความสงสัยของตัว

สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วตอกย้ำๆ เวลาฟังไปแล้วมันไปแก้ไขความลึกลับสงสัยในใจ

เวลาจิตใจเขาฟังธรรมนี้ ฟังธรรมศึกษาธรรมะเพื่อความสว่างกระจ่างแจ้งในหัวใจ เขาไม่ได้ศึกษามาเพื่อเป็นสมบัติของเราที่จะไปอวดไม้กับใครหรือ ไม่มี ถ้าคิดอย่างนั้นมันคิดลบ คิดลบเพราะอะไร เพราะว่าตัวเองก็ไม่รู้ ไม่รู้แล้วก็ไปศึกษาสิ่งนั้นมาว่าจะจะเป็นสมบัติของตน ถ้าเป็นสมบัติของตนก็ว่าตัวเองคิดบวกไป คิดบวกแต่มันคิดแบบทุจริตไป คิดแบบโดยกิเลสมันครอบหว่าความคิดอย่างนี้คือการศึกษานี้ ไอนั้นมันภาคปริยัติ

ปริยัติเขาศึกษา ศึกษาเอาไว้เพื่อปฏิบัติ เขาศึกษามาไว้เพื่อ เห็นใหม่ ไว้เพื่อปฏิบัติ เขาไม่ได้ศึกษาว่าเป็นสมบัติของเรา มันสมบัติของเราไม่ได้ มันเป็นความจำ มันเป็นความจำเรา ศึกษาเรากันคว้ามามาเป็นความจำมา เป็นสมบัติของเราใหม่ เราไม่ศึกษาไม่ค้นคว้าเราก็ไม่มีความรู้ สิ่งใดเลย เรากันคว้ามาก็เพื่อเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติ ถ้าแนวทางเพราะมันไม่เป็นความจริง ขึ้นมา เพราะมันเป็นความจำ

แต่เวลาเราทำความจริงขึ้นมา เห็นใหม่ ดูเวลาจิตมันสงบขึ้นมา มันก็เป็นความจริงของจิตสงบ นี่สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตของใครไม่เคยได้สัมผัสไม่เคยได้รับรู้ มันรู้ได้ยังไง แต่พอจิตมันได้สัมผัสมันรับรู้แล้วนี่มันเป็นความจริง ถ้ามันสัมผัสสมาธิได้เป็นความจริงได้ มันก็เป็นความจริงได้แค่นั้น ถ้ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ เห็นใหม่ ฝึกหัดใช้ปัญญาได้ มันจะรู้เห็นเลยว่า ปัญญาความจำกับปัญญาความจริงมันแตกต่างกันอย่างไร

ถ้าเป็นปัญญาความจำ จำมาเท่าไรมันก็ลืม ทบทวนๆ คนที่ศึกษามากเขาจะทบทวนบ่อยๆ ทบทวนเพื่อไม่ให้มันลืม แต่ถ้าศึกษาสัมมาสมาธิ เห็นใหม่ ยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ามันใช้ปัญญาเป็น มันจะทบทวนที่ไหน ก็มันเป็นกับเรา มันเป็นกับเรา มันเป็นความจริงกับเรา แต่ความจริงถึงที่สุดมันยังไม่รู้ ถ้าคิดเป็นมันจะเป็นประโยชน์ เห็นใหม่ คิดเป็น คิดเป็นมันคิดบวก คิดเป็นมันเป็นมรรค

แต่คิดไม่เป็น คิดเหมือนกัน ความคิดนี้ความคิดไม่เป็น คิดทำลายตัวเองทั้งนั้น ความคิดที่ได้มานี้ ความคิดเหมือนกันแต่โดยค้นหาความทะยานอยาก โดยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เห็นใหม่ มันเป็นเรื่องของกิเลส เรื่องของกิเลสมันได้อะไรมาละ มันก็ได้บาปได้กรรม ทั้งๆ ที่เราประพฤติปฏิบัตินะ

คุณ เวลาพูดถึงพระเทวทัตๆ ที่เขาทำนะ เวลาเทวทัตทำนี่เขาคิดว่าเขาได้นะ เขาคิดว่าเขาจะแย่งชิงอำนาจไปจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ผลของมันนะตกนรกอเวจี ธรณีสูบลงไปสดๆ ร้อนๆ เลย นี่ไงผลของมัน ถ้าคิดเป็นทำไมไปหาถึงนั้น ไปหาขุมนรกให้จิตต้องลงไปหมักหมมอยู่ในขุมนรกนั้น นี้อย่างนี้หรือคิดเป็น นี้อย่างนี้หรือคิดว่าเป็นประโยชน์ นี่เวลาคิดไปแล้ว ผลของมัน เห็นไหม เวลามันคิดลบ ด้วยความคิดเหมือนกันคิดว่าตัวเองจะได้ จะแย่งชิงอำนาจ จะมีอำนาจบาตรใหญ่ขึ้นมาด้วยการฉกฉวยมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ปรารถนาอะไรเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามารื้อสัตว์ขันธ์สัตว์ สัตว์ที่มันเร่าร้อน สัตว์ที่มีความทุกข์ สัตว์ที่ไม่มีทางออก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเพื่อแม่ มาให้เขาสมความปรารถนา ให้เขามีช่องทางวางธรรมและวินัยนี้ไว้ให้จิตนี้ก้าวเดิน ให้มีทางออก ให้จิตของคนที่มีมันทุกข์มันยาก มันบีบคั้นในใจให้มันปล่อยวาง ให้มันละมันวาง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาที่นั่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำอย่างนั้น ทำเพื่อหัวใจของสัตว์โลก แต่เพราะสัตว์โลกทำแล้วได้ประโยชน์ไง ก็เลยเกิดการเคารพบูชาขึ้นมาไง เพราะเขาเคารพบูชาของเขา

อันนั้นมันเป็นเรื่องศรัทธาความเชื่อในหัวใจของเขา แล้วใครจะมาแย่งชิงไป แต่เทวทัตก็พยายามแสดงออกไง แสดงออกว่ามีอำนาจเหนือกว่าไง มีอำนาจเหนือกว่าด้วยบอกว่า ขอพร ๕ อย่าง เห็นไหม ต้องบิณฑบาต ไม่รับกนิมนต์ ต้องไม่ฉันทเนื้อสัตว์ ไม่อยู่ในที่มุงที่บังต้องอยู่โคนไม้ตลอดไป นี่ ๕ ข้อไปขอมืออำนาจวาสนามากกว่า

มันจะมีอำนาจวาสนามาจากไหน ในเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่รื้อสัตว์ขันธ์ เป็นผู้ที่สร้างคุณงามความดีให้เขาได้ประโยชน์ของเขา เขาซาบซึ้ง เขาเคารพบูชาด้วยน้ำใจของเขา เทวทัตมาเทวทัตทำอะไรให้เขา เทวทัตทำประโยชน์อะไรกับศาสนา เทวทัตมาอาศัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บวชเข้ามาในศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ทำอะไรให้เป็นประโยชน์ ไม่ได้ทำอะไรให้เป็นประโยชน์ แต่เห็นลาภสักการะที่เกิดขึ้นในสังคมสงฆ์ไง คิดว่าตัวเองก็เป็นสงฆ์ คิดว่าตัวเองก็ทำได้ไง

เราบวชมา เราบวชมาแล้วนี่ เราเป็นพระ สิทธิเสมอกภาค องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเปิดกว้างทั้งนั้นนะ เราบวชเรามีสิทธิเสรีภาพ แต่สิทธิเสรีภาพคือสิทธิเสรีภาพที่จะฆ่ากิเลสของเราไง บวชมานี้ ภิกษุบวชใหม่บวชมานี้ยังง่อยเปลี้ยเสียขา ยังทำอะไรไม่เป็น ศีล สมาธิ ปัญญา

ไม่รู้จัก สิ่งใดก็ไม่รู้จัก ยิ่งเกิดวิปัสสนาญาณไม่รู้จัก แล้วจะเอาคุณงามความดีมาจากไหน

คุณงามความดีมันจะเกิดๆ ตรงนั้น เกิดตรงสัจจะความจริงที่เกิดขึ้นนั้น ถ้าเกิดขึ้นตรงนั้น ขึ้นมานี้มันเป็นจริงขึ้นมาแล้วนี่ใครๆ เขาเคารพบูชา เขาเคารพของเขาเอง แต่เนี่ยถ้าอยากให้เราเคารพไม่มีใครเขาเคารพหรอก นี่ถ้ามันคิดลบ แต่กิเลสมันบอกว่าคิดบวก คิดเป็น มันคิดไม่เป็นไง คิดไม่เป็นนี่มันทำลายตัวเอง ทำลายโอกาสทั้งนั้น ทำลายความเป็นจริง

ฉะนั้น สิ่งนี้มันคิดโดยกิเลส แล้วสิ่งที่คิดโดยกิเลสมันมีอยู่ในจิตใจของสัตว์โลก คนที่เกิดมาทุกคน สิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นมีอวิชาทั้งนั้น ถ้าไม่มีอวิชาจะไม่มีการเกิด สิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นมีอวิชาครอบงำในหัวใจทั้งนั้น มันมีพญามารครอบงำในใจนั้นมา

เพียงแต่ว่า เห็นไหม เวลาเมฆครึ้ม ครึ้มฟ้าครึ้มฝน แสงพระอาทิตย์จะไม่ตกลงมาถึงพื้น นี่ก็เหมือนกัน เวลากิเลสตัดหาความทะยานอยากมันปกคลุมหัวใจ มันไม่มีสิ่งใดส่องไปถึงหัวใจของเราเลย ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเปรียบเหมือนพระอาทิตย์ มันส่องแสงไปทุกบ้านทุกเรือน ไม่มีการลำเอียงว่าบ้านนี้รวย บ้านนี้จน บ้านนี้พวกเรา บ้านนี้ไม่ใช่พวกเรา บ้านนี้คนมันต่อต้านเรา บ้านนี้เขาไม่ต่อต้านเรา ไม่มี แสงอาทิตย์ไม่เคยลำเอียงบ้านเรือนของใครส่องสว่างไปโดยสัจจะความจริง

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเผยแผ่มานี้เพื่อประโยชน์สุขของชาวโลกทั้งหมด นั่นเป็นน้ำใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เพราะสิ่งมีชีวิตทุกดวงใจมีอวิชา อวิชาคือความมีเดบอด ความมีเดบอดมันปกคลุมหัวใจทุกดวงใจ เพียงแต่มีดวงใจดวงใดมีศรัทธามีความเชื่อ มีการชวนชวน ถึงได้ออกมา สละฆราวาส สละความเป็นไปของโลก แล้วมาบวชเป็นภิกษุ เป็นนักรบ เป็นศากยบุตรโดยพิธีกรรม เป็นศากยบุตรโดยสมมุติ เป็นพระเป็นสมมุติสงฆ์ สมมุติสงฆ์เป็นสมมุติ จริงตามสมมุติ เพราะว่าบวชสมบุรณ์ในทางธรรมและวินัย จริงตามสมมุติแต่เป็นสมมุติสงฆ์

ถ้าสมมุติสงฆ์ เห็นไหม เราบวชมาแล้วเราจะประพฤติปฏิบัติ เราจะทำความจริงของเราขึ้นมา เพราะเรามีศรัทธามีความเชื่อ ทางโลกเขา เห็นไหม คูสิ อวิชาครอบงำในหัวใจของเขา เมฆหมอกครึ้มปกคลุมในหัวใจของเขา แสงพระอาทิตย์แสงนี้ส่องลงไปไม่ถึงพื้น ไม่ถึงหัวใจ เห็นไหม เขาก็อยู่ทางโลกของเขา

เรามีศรัทธามีความเชื่อ เราได้เสียสละตั้งนั้นมา เสียสละความเป็นโลกมา แล้วมาบวช เป็นพระ บวชเป็นพระ บวชเป็นนักรบ เพราะเรามีศรัทธามีความเชื่อ ถ้ามีศรัทธามีความเชื่อ ความเชื่อนั้นนี่ควรจะเป็นประโยชน์กับเรา เป็นอริยทรัพย์ ลากเราให้มาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระนี่เราได้สถานะความเป็นพระมาโดยสมบูรณ์ สมบูรณ์โดยธรรมและวินัย สมบูรณ์มาก

แต่ความสมบูรณ์นี้สมบูรณ์ เห็นไหม บวชเป็นพระมามีศีล ๒๒๗ ประชาชนเขาชื่นชม เขายก เขาเคารพนบนอบ ทำบุญกุศลเขาอยากได้บุญกุศลจากเรา เพราะการทำบุญๆ ทาน ศีล ภาวนา เขาพยายามสละทานของเขาเพื่อประโยชน์ในชีวิตของเขา เพื่อประโยชน์ในชาติตระกูลของเขา เขาทำของเขา นั้นเขาทำของเขาด้วยระบบของทาน แต่ของเราเนี่ยเราทำทาน แล้วเรารักษา ศีล แล้วเรามาบวชเป็นพระ บวชเป็นพระ เห็นไหม เราบวชเป็นพระแล้วเนี่ย เราจะศึกษา เราจะประพฤติปฏิบัติให้มีคุณธรรมขึ้นมา มันถึงต้องให้คิดเป็นไง

ถ้าคิดเป็นมันจะคิดเป็นประโยชน์ คิดเป็นนี่คิดเสียสละ คิดเป็นคิดเพื่อสังคมสงฆ์ คิดเป็น คิดถึงบุคคลอื่น ไม่ได้คิดถึงตัวเอง ถ้าคิดถึงตัวเองก็คิดถึงด้วยสติ ด้วยบังคับให้จิตมันสงบระงับ เข้ามา ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนานี่คิดเป็น คิดเป็นมันเบียดเบียนกิเลสใจ คิดเป็นคือมันตัดทอนความ โลก ความโกรธ ความหลงใจ ความโอหังอหังการในหัวใจนะ ถ้าคิดเป็นมันต้องตัดทอน คิดเป็น มันทำลายตรงนั้นให้มันอ่อนลง ให้มันเบาบางลง ให้จิตเราผ่องแผ้ว เห็นไหม นี่คิดเป็น

แต่ทางโลกบอกอย่างนี้คิดในทางลบคิดทางเสียเปรียบ นี่ก็กิเลส คิดโดยกิเลสมันคิดลบ คิดลบมันคิดว่าตัวเองจะได้ประโยชน์ ตัวเองจะได้สมความปรารถนา คิดแต่เอาแต่ได้ คิดเอาแต่ได้

แต่เราบวช เราบวชมาใหม่ เห็นไหม เราก็สังเกตสังคมสงฆ์ สังเกตในหมู่คณะเขาทำกัน อย่งใด นี่พูดอย่างทำอย่าง พูดอย่างนี้ทำอย่างนั้น ทำอย่างนั้นพูดอย่างนั้น เขามีเล่ห์กลพลิก แผลงไปตลอดเวลา เขาคิดว่าเพื่อความสะดวกสบายของเขา เพื่อประโยชน์ของเขา เห็นไหม คิดลบ แต่เขาคิดว่าสิ่งนั้นเป็นบวกใจ มันบวกของกิเลสใจ เขาคิดบวกในกิเลส แต่ลบในธรรม

แต่ถ้าเราคิดเป็นเราจะคิดบวก คิดบวกเราเสียสละ เราให้ออกาสเขา เราทำ สาธารณประโยชน์เพื่อหมู่สงฆ์ เราทำเพื่อประโยชน์ เห็นไหม นี่คิดบวก แล้วถ้าใครได้ฟังได้ อาศัย ได้อาศัยสิ่งที่เราทำ เขาได้ประโยชน์จากการกระทำนะ เราได้บุญแล้ว เราได้บุญ เราทำ ความสะอาดไว้ เราทำคุณงามความดีไว้ แล้วเขามาใช้สอย วัฏฏีวิตรเราล้างส้วมกันทุกวัน เรา

ล้างส้วมทุกวัน ถ้ามองโดยวิทยาศาสตร์ทำไมเราต้องมาล้างส้วม พวกเรานี้ละ มนุษย์อย่างเรานี้
 นะต้องมาล้างส้วม ไปดูส้วมสาธารณะสิ ๓ บาท ๓ บาทอะ ๓ บาท ๕ บาท เห็นไหม ใครมาถ่าย
 ๓ บาท ๕ บาท เขาได้เงินได้ทองนะ เราไม่ได้อะไรเลย แต่เราได้บุญ เราได้บุญได้กุศล เห็นไหม
 ใครจะมาขับถ่ายอย่างไร ทำความสกปรกอย่างไร เราจะทำความสะอาด วัฏฏีวิตร วัตรในส้วม
 เห็นไหม วัตรในศาลา วัตรในโรงน้ำร้อน มันมีข้อวัตรทั้งหมด บุญพัสติกาเขียนไว้ชัดเจนมากเลย
 นี่ไงแล้วเราทำเพื่ออะไรล่ะ เราทำเพราะเราเคารพธรรมและวินัย เคารพธรรมวินัยคือเคารพองค์
 สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงตาท่านบอกไว้ “ให้เคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
 แล้วแสดงธรรม อย่าเหยียบพระพุทธรูปแล้วแสดงธรรม”

นี่ก็เหมือนกัน เราเคารพ เรามูซา เราไม่ใช่ทำเพราะว่ามัน ๓ บาท ๕ บาท เราไม่ได้ทำว่า
 มันสะอาด มันสกปรก แต่เราเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรามาบวชนี่เรามาบวช
 เป็นศากยบุตรพุทธรชิโนรส เราเป็นลูกเป็นหลานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วองค์
 สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์บนสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้
 อย่างนั้น

ก่อนจะเข้าส้วม เราจะทำอย่างไรก่อน “สะระฮัม” ให้คนข้างในได้ตอบสนองมา นี่ว่ามี
 คนอยู่หรือเปล่า วัฏฏีวิตรจะเข้าส้วมนี้เข้าอย่างไร เป็นพระนี่เข้าส้วมยังไง บุญพัสติกาสอนไว้
 หหมด แล้วเราทำเพื่อใคร เราไม่ได้ทำประโยชน์เพื่อประชาชนใครทั้งสิ้น เราทำเพื่อองค์สมเด็จพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าธรรมและวินัย ธรรมและวินัยได้
 บัญญัติไว้แล้วเป็นศาสดาของเรา

“อานนท์ เราบอกเธอไว้แล้วไม่ใช่หรือว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่ง
 ทั้งหลายก็ต้องดับเป็นธรรมดา เราตถาคตก็ต้องนิพพานในคตินี้ สิ่งที่เราได้แสดงไว้แล้วจะเป็น
 ศาสดาของพวกเธอตลอดไป”

สิ่งที่เราได้แสดงไว้แล้ว ธรรมและวินัยนั้นจะเป็นศาสดาของเธอตลอดไป แล้วเราทำนี้เรา
 ทำกับใคร เราทำเพื่อประชาชนคนไหน เราทำเพื่อกลุ่มชนใด ไม่มี เราทำเพื่อธรรมและวินัย ทำ
 เพื่อองค์ศาสดา ทำเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเคารพบูชาองค์สมเด็จพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้า เราทำเพราะเราเป็นศากยบุตรพุทธรชิโนรส เราเป็นบุตรขององค์สมเด็จพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้า เราบวชมาในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราทำเพราะ

เคารพตรงนั้น แต่พอทำเพราะเคารพตรงนั้นแล้วทำไม่ต้องการสิ่งใดเลย

ถ้าใครศึกษาธรรมและวินัยมา เขาเข้ามาแล้วเขาจะเชิดชู อ้อ! วัดนี้มีพระอยู่เนาะ วัดนี้ไม่ใช่วัดร้าง พระเต็มวัดเลย แต่ไม่มีใครทำตามธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเต็มวัดเหมือนไม่มีพระ แต่ของเรามีพระองค์เดียวหรือพระ ๒ องค์ก็แล้วแต่ เราดูแลรักษา เห็นไหม อ้อ! วัดนี้มีพระ มีพระขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม นี่คิดบวก คิดเป็น คิดเพื่อธรรมและวินัย ถ้าคิดเพื่อธรรม เขาู้เขาเห็น ทำสิ่งใดนี้ สิ่งที่ไม่มีการรู้ไม่มีใครเห็น แล้วว่าเราทำแล้วไม่เป็นบุญกุศล นั้นเป็นความคิดของกิเลส

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ เราทำสิ่งใดก็แล้วแต่ ทำขึ้นมาแล้วมันเป็นบุญกุศล ถ้าเราทำเป็นบุญกุศลเพื่อหัวใจดวงนี้ไง ถ้าหัวใจดวงนี้เราได้สร้างบุญกุศล เรามีสติฝึกหัดสติ เราทำสมาธิ เราฝึกหัดภาวนามยปัญญาที่มันเกิดขึ้น มันจะเกิดขึ้นได้ด้วยกำลังของบุญกุศล ส่งเสริม ใจ บุญกุศลนี้ ส่งเสริม

ครูบาอาจารย์ของเราเวลาท่านประพฤติปฏิบัติมา “ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม” ท่านเคารพบูชาเนาะ เวลาอาวุโส ภัณฑะ เห็นไหม ท่านไปนวดเส้น ไปทำอะไร เพื่อบุญทั้งนั้น หวังบุญกุศลจากท่าน หวังบุญกุศลจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ ทุกคนจะไปคารวะไปบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้ในปัจจุบันนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว พระอานนท์ถามว่า “ถ้ามีคนอยากจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำอย่างไร” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งไว้ “ให้ไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ที่เกิด ที่ตรัสรู้ ที่แสดงปฐมเทศนา ที่ปรินิพพาน” นั่นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้เป็นวัฒนธรรม

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา ไม่ให้หลงธาตุ ธาตุภายนอกไม่ให้หลง ให้เอาธาตุภายใน ให้เอาธาตุคือธาตุรู้ อย่าหลงธาตุ อย่าหลงแต่วัตถุภายนอก ให้ย้อนกลับมาภายใน “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” ใครอยากเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้กำหนดพุทธานุสติ พุทโธ พุทโธ พุทโธ ถ้าจิตสงบเข้ามาเห็นพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น เบิกบาน เราจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากันด้วยสติด้วยปัญญาของเรา ด้วยจิตใจของเรา เราจะรื้อค้นในการเข้าไปคารวะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยพุทธานุสติ ด้วยปัญญาอบรมสมาธิ แล้วเราจะฝึกหัดภาวนามยปัญญาของเราด้วยสัจจะด้วยความจริงของเรา ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล ดวงใจ

ดวงใจปฏิบัติไม่เกิดมรรคเกิดผล จะไม่มีผลมีองค์คุณธรรมในหัวใจนั้น

เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นสัจจะความจริง ประชาชนเขาจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสังฆราชเสนาบดีทั้ง ๔ เราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยพุทธานุสติ เรากำหนดพุทโธของเรา เราทำเพื่อประโยชน์กับเรา เราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานในหัวใจของเรา

ให้คิดเป็น คิดเป็น คิดบวก คิดเพื่อบุญกุศล อย่าคิดเป็นโดยทางลบ คิดโดยทางลบคิดเอาเปรียบ คิดว่าเราจะได้มรรคได้ผลด้วยการไปค้นคว้า ด้วยการศึกษ ด้วยการจำมา สมบัติจำ ไม่มีความจริง สมบัติจริงเลอะเลือนยังงี้ไม่ได้ สมบัติจริงจะเป็นจริงอยู่อย่างนั้น เป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิจึง เป็นธรรมะกังวานอยู่ในหัวใจดวงนั้น

“อาหนนท์ เราไม่ได้เอาธรรมของใครไปเลย เราเอาธรรมในหัวใจของเราไปเองเท่านั้น”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ท่านเอาเฉพาะคุณธรรมในใจของท่านเท่านั้นไปกับท่าน พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะก็เอาธรรมของท่านไป นี่มันกังวานอยู่กลางหัวใจนั้น ถ้าเป็นความจริงมันจะเป็นความจริงอย่างนั้น เราจะต้องปฏิบัติให้เป็นความจริงอย่างนั้น ฟังธรรมๆ เพื่อหัวใจดวงนี้ ให้มันคิดเป็น คิดเป็น คิดเป็น เอวัง